

ՈՐԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԲԱԺՆԻ՝ 2024-2025 ԹԹ. ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ներածություն

Համաձայն ԳՊՀ-ի որակի գնահատման և ապահովման բաժնի (այսուհետև՝ ՈԳԱ-ի բաժնի) տարեկան պլանի՝ 2024–2025 թթ. բուհում որակի ապահովման (ՈԱ) ուղղությամբ իրականացվել են աշխատանքներ հետևյալ ուղղություններով.

1. ՈԱ-ի ներքին համակարգի վերանայում, նորմատիվային փաստաթղթերի բարելավում ու նորերի մշակում,
2. ԳՊՀ-ի 2025-2029 թթ. ռազմավարական ծրագրի մշակման գործընթացի համակարգում,
3. հետադարձ կապի ապահովում՝ ԳՊՀ ներքին շահակիցների շրջանում անցկացվող հարցումների միջոցով,
4. ԳՊՀ-ի մասնագիտական կրթական ծրագրերի (ՄԿԾ-ներ) համեմատական վերլուծությունների իրականացում,
5. ԳՊՀ-ի ՄԿԾ-ների ներքին աուդիտների իրականացում,
6. ԳՊՀ-ի ինստիտուցիոնալ վերահավատարմագրման գործընթացների ապահովում:

Այս հաշվետվության նպատակն է ներկայացնել գործողությունների արդյունավետությունն ու դրանց ազդեցությունը բուհի ՈԱ-ի համակարգի զարգացման վրա:

2. Իրականացված գործողությունները

2.1. Որակի ապահովման ներքին համակարգի վերանայում, նորմատիվային փաստաթղթերի բարելավում ու նորերի մշակում

2024-2025 թթ. իրականացվել են բուհի ՈԱ-ի համակարգի մի շարք բարեփոխումներ, որոնց նպատակն էր հստակեցնել դերակատարների պատասխանատվությունները, ապահովել գործընթացների կարգավորվածություն և ներդնել ՄԿԾ-ների որակի գնահատման և բարելավման միասնական մեխանիզմներ:

Գործողություն	Կատարում	Արդյունք
ՈԱ-ի համակարգի դերակատարների (Ֆակուլտետային պատասխանատուներ, ուսանող-գործակալներ) գործառույթների հստակեցում	2024 թ. սեպտեմբեր	Մշակվել է ՈԱ-ի գործողությունների պլան՝ 2024–2025 թթ. համար, որի հիման վրա սահմանվել են դերակատարների հստակ պարտականություններ և պատասխանատվություններ:
ՄԿԾ-ների մասնագրերի փաթեթների թարմացում՝ ըստ ՄԿԾ-ի մշակման ուղեցույցի	2024 թ. դեկտեմբեր-մայիս	Ընդհանուր առմամբ թարմացվել և հաստատվել են 24 ՄԿԾ-ների մասնագրեր (առաջին փուլով՝ 10 ՄԿԾ-ների, երկրորդ փուլով՝ 14 ՄԿԾ-ների)՝ հետևելով ՄԿԾ-ի մշակման ուղեցույցին: Թարմացման գործընթացի արդյունքում մասնագրերը բերվել են միասնական ձևաչափի, ապահովվել է կառուցվածքային և բովանդակային համապատասխանություն:

ՄԿԾ-ների ներքին աուդիտի իրականացման կանոնակարգի մշակում և հաստատում	2025 թ. փետրվար	Բուհի բոլոր ՄԿԾ-ները համակարգված ձևով գնահատվել են, դրանց հիման վրա մշակվել են փորձագիտական զեկույցներ և թերությունների վերացման ծրագրեր:
Մագիստրոսական թեզի կատարման և պաշտպանության կարգի վերանայում՝ թեզերի պաշտպանության գործընթացի մշտադիտարկման և փաստաթղթային ուսումնասիրության հիման վրա	2025 թ. մայիս	Մշտադիտարկման շրջանակում (ա. , բ.) ուսումնասիրվել են ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի բովանդակությունները, քննվել են ակադեմիական ազնվությանն առնչվող խնդիրները, և վերհանվել են գրագողության մի շարք դեպքեր: Վերհանված խախտումների հիման վրա ներկայացվել են առաջարկություններ դրանք կանխելու և շտկելու համար: Մասնավորապես՝ 1.վերանայվել է մագիստրոսական թեզերի կատարման և պաշտպանության կարգի 1.7-րդ դրույթը՝ ընդլայնելով գիտական ղեկավարների հնարավոր թեկնածուների շրջանակը (ներառելով նաև համապատասխան ոլորտում մասնագիտական ու հետազոտական փորձ ունեցող անձանց), 2.կրճատվել են մագիստրոսական թեզի պաշտպանության ելույթների և հարցուպատասխանի ժամանակաչափերը:
Պրակտիկայի անվանումների և տեսակների համապատասխանեցում՝ պրակտիկաների պաշտպանության գործընթացի մշտադիտարկման հիման վրա		Ներդրվել է պրակտիկայի տեսակների նոր դասակարգում, հստակեցվել են նպատակները: Ամրապնդվել է ուսանողների՝ պրակտիկայի վայրի ընտրության ազատության սկզբունքը, ընդգծվել է ամբիոնների դերը՝ ուսանողներին կոլեգիալ սկզբունքով ընտրության հնարավորություն տալու գործընթացում: Ավելացվել է վերահսկողությունը պրակտիկայի կազմակերպման և իրականացման նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, այս ուղղությամբ դեռևս առկա են էական խնդիրներ, հետևաբար առաջիկայում պրակտիկայի կարգի վերանայման միջոցով նախատեսվում է առավել հստակեցնել գործընթացում ներգրավված կողմերի դերերը և պարտականությունները:
ՊԴ վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման հնգամյա ծրագրի իրագործման	2025 թ. փետրվար-մարտ	Մշակվել է ծրագրի խոչընդոտների համապարփակ վերլուծության զեկույց, որում բացահայտվել են ծրագրի կառուցվածքային, կազմակերպչական և մեթոդաբանական

խոչընդոտների վերլուծություն (հետազոտական զեկույց)	խնդիրները: Կարգի հիման վրա 2025-2026 թթ. ուստարում մշակվելու և ներդրվում է նոր կարգ և ծրագիր:
--	---

Աղյուսակ 1. Որակի ապահովման ներքին համակարգի վերանայմանն ուղղված գործողություններն ու արդյունավետությունը

2.2. ԳՊՀ-ի 2025-2029 թթ. ռազմավարական ծրագրի մշակման գործընացի համակարգում

ՈԳԱ-ի բաժինը համակարգել է ԳՊՀ-ի 2025–2029 թթ. ռազմավարական ծրագրի մշակման գործընթացը՝ ձևավորելով աշխատանքային խումբ, որը նախ գնահատել է նախորդ ռազմավարական ծրագրի իրականացումը: Վերլուծվել են ստորաբաժանումների տարեկան հաշվետվությունները, ռեկտորի զեկույցները, կատարողականի մշտադիտարկումների արդյունքները: Վերհանված թերությունները և արձանագրված խնդիրները դարձել են ռազմավարական նոր ծրագրի ստեղծման մեթոդաբանական հիմքը: Այս ՈԳԱ-ի բաժինը ծրագրի նախագիծը շրջանառության մեջ դնելու նպատակով կազմակերպել է քննարկումներ և առցանց հարցումներ ստորաբաժանումների ղեկավարների, դասախոսների, ուսանողների և գործատուների հետ՝ ապահովելով շահակիցների լայն ներգրավվածություն: Ստեղծվել է մասնակցային հարթակ, որի միջոցով ստացվել են 104 արձագանք՝ ուսանողներից, դասախոսներից ու արտաքին գործընկերներից: Ստացված առաջարկներն ու դիտարկումները վերլուծվել են, և այդ հիմքով նախագիծը լրամշակվել է: ՌԾ-ի մշակման վերջին փուլում բաժինը մշակել և համակարգել է գործողությունների պլանը՝ հստակեցնելով յուրաքանչյուր գործողության պատասխանատու ստորաբաժանումը, իրականացման ժամանակացույցը և ԳԱՑ-երը (կատարողականի գնահատման որակական և քանակական ցուցիչներ):

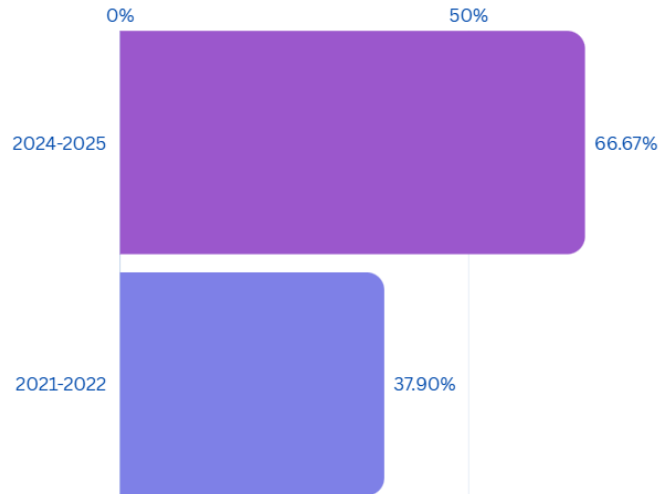
Հարկ է նշել, որ հաշվի առնելով ինստիտուցիոնալ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի նկատառումն այն մասին, որ բուհի ՌԾ-ի առանցքային գործողությունների իրականացման ժամանակացույցով ՈԱ-ին առնչվող 10-րդ նպատակի համար նախատեսված 6 գործողությունները «ընդհանրական են և ոչ չափելի, չկան պատասխանատուներ»՝ նոր՝ 2025-2029 թթ. ՌԾ-ում ՈԱ-ի ռազմավարությունը կառուցվել է այդ խնդիրների շտկման սկզբունքով: **Նախ**՝ ՌԾ-ում որակը դիտարկվել է որպես հիմնարար արժեք, որը ոչ թե ներկայացվել է որպես առանձին նպատակ, այլ՝ համարված ծրագրի առանցքային բոլոր ուղղություններում՝ կրթություն, հետազոտություն, հանրային մասնակցություն և կառավարում: **Երկրորդ**՝ նախատեսված բոլոր գործողությունների համար սահմանվել են կատարողականի գնահատման առանցքային ցուցիչներ (որակական և քանակական), իսկ ՌԾ-ի գործողությունների պլանում ներկայացվել են նաև պատասխանատուները և ժամանակացույցը:

2.3. Հետադարձ կապի ապահովում՝ ԳՊՀ ներքին շահակիցների շրջանում անցկացվող հարցումների միջոցով

2.3.1. ԳՊՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի՝ ուսումնական և աշխատանքային միջավայրից բավարարվածության վերաբերյալ իրականացված հետազոտություն

2024–2025 թթ. փետրվար-ապրիլ ամսիներին ԳՊՀ-ի ՈԳԱ-ի բաժինը, համագործակցելով ՈԱ-ի ֆակուլտետային պատասխանատուների, ուսանող-գործակալների և ուսումնական

խորհրդատուների հետ, իրականացրել է ՊԴ կազմի բավարարվածության ուսումնասիրություն՝ ուղղված ուսումնական և աշխատանքային միջավայրի որակի գնահատմանը: Հարցումն իրականացվել է Google Forms-ի միջոցով և ներառել է 3 բաժին, 15 ենթահարց ու 85 կետ: Հարցաշարից հանվել են սեռի, տարիքային, գիտական աստիճանի և կառուցվածքային պատկանելության մասին հարցերը՝ պատասխանների օբյեկտիվությունն ավելացնելու համար: Հարցմանը մասնակցել է 48 դասախոս՝ 66.67 %, ինչը նախորդ հարցման համեմատ մասնակցության ցուցանիշի շեշտակի աճի մասին է խոսում (37.9 %) և փաստում է, որ ՊԴ կազմի վստահությունը՝ գործընթացի արդյունավետության նկատմամբ, բարձրացել է:

Գծապատկեր 1. Հարցման մասնակիցների տոկոսը՝ ըստ ուստարիների

Հետազոտության առաջին բաժինը վերաբերում է համալսարանական գործընթացներից ՊԴ կազմի բավարարվածությանը: Ստորև ներկայացված են արդյունքները նախորդ տարիների նույն հարցմամբ ստացված տվյալների համեմատությամբ:

Գործընթացի անվանումը	2019-20 թթ.	2021-22 թթ.	2024-25 թթ.	2024-25 թթ. տոկ. ցուցիչ
Ուսումնական գործընթացի կազմակերպում	3.86	3.57	4.42	88.4 %
Փաստաթղթաշրջանառություն և տեղեկատվություն	-	3.65	4.23	84.6 %
Կարգապահություն	3.84	3.46	4.06	81.2 %
Մասնագիտական գործունեությանը նպաստող միջոցառումներ	3.33	3.37	3.62	72.4 %
Գիտամշակութային կյանք՝ միջոցառումներ, համաժողովներ, ակումբների գործունեություն	3.20	3.34	3.51	70.2 %
Ինքնազարգացման և մասնագիտական աճին նպաստող միջոցառումներ	3.64	3.50	3.59	71.8 %

Աղյուսակ 2. Համալսարանական գործընթացներից ՊԴ կազմի բավարարվածությունը

Հետազոտության երկրորդ բաժինը վերաբերում է ՊԴ կազմի՝ ԳՊՀ ստորաբաժանումների աշխատանքից բավարարվածությանը: Ստորև ներկայացված են արդյունքները նախորդ տարիների նույն հարցմամբ ստացված տվյալների համեմատությամբ:

Ստորաբաժանում	2019-20	2021-22	2024-25
1. Ռեկտորատ	3.98	3.75	-
2. Անձնակազմի կառավարման բաժին (այժմ՝ մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժին)	3.94	3.48	4.23
3. Ուսումնական մաս (այժմ՝ ուսումնագիտական գործընթացի կառավարման բաժին)	3.84	3.62	4.15
4. Տնտեսական բաժին (այժմ՝ տնտեսական գործունեության կազմակերպման բաժին)	3.82	3.48	4.14
5. Կրթության որակի ապահովման և ուսանողների կարիերայի աջակցման բաժին (այժմ՝ որակի գնահատման և ապահովման բաժին)	3.66	3.79	4.24
6. Արտաքին կապերի և համագործակցության բաժին (այժմ՝ արտաքին կապերի, համագործակցության և լրատվության բաժին)	3.51	3.64	4.17
7. ԳՊՀ հասարակայնության և լրատվության բաժին (այժմ՝ արտաքին կապերի, համագործակցության և լրատվության բաժին)	-	3.32	
8. Շարունակական կրթության և կարիերայի զարգացման բաժին	-	-	4.21
9. Հաշվապահություն	3.94	3.72	4.45
10. Ֆակուլտետ	4.37	3.55	4.1
11. Ամբիոններ	4.38	3.72	
12. Գրադարան	3.97	3.24	3.77
13. Ուսանողական կառույցներ	3.21	3.32	3.86

Աղյուսակ 3. ԳՊՀ ստորաբաժանումների աշխատանքից ՊԴ կազմի բավարարվածությունը

Ընդհանուր առմամբ վերլուծությամբ պարզվել է, որ համալսարանական հիմնական գործընթացների նկատմամբ դասախոսների բավարարվածությունը գերազանցել է նախորդ տարիների միջին մակարդակը (հատկապես ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, փաստաթղթաշրջանառության և կարգապահության ոլորտներում): Չնայած ընդհանուր դրական միտումներին՝ մասնագիտական աճին, գիտամշակութային միջոցառումներին և ինքնազարգացմանը վերաբերող ուղղություններում արձանագրվել են ցածր և անհամաչափ գնահատականներ: Բացահայտվել են կրթական գործընթացի կազմակերպմանն առնչվող կառուցվածքային և մեթոդական բացեր, մասնավորապես՝ գործնական հմտությունների, ժամանակակից ուսուցման մեթոդների, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և միջբուհական համագործակցության ոլորտներում:

Արձանագրվել է ընդհանուր դրական դինամիկա նաև ԳՊՀ ստորաբաժանումների աշխատանքի նկատմամբ ՊԴ կազմի բավարարվածության տեսանկյունից: Ամենաբարձր

գնահատականները ստացել են հաշվապահությունը (4.45), որակի գնահատման և ապահովման բաժինը (4.24), մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժինը (4.23) և շարունակական կրթության և կարիերայի զարգացման բաժինը (4.21):

Բարելավման հրատապ կարիք ունեն ամենացածր գնահատականներ ստացած բաժինը՝ գրադարանը (3.77), և ուսանողական կառույցները (3.83): Ընդ որում՝ գրադարանը պետք ոչ միայն թարմացնի նյութատեխնիկական բազան, այլև արդիականացնի իր մատուցած ծառայությունները, իսկ ուսանողական կառույցները պետք է լրջորեն աշխատեն հատկապես ուսանողների ներգրավվածության և նախաձեռնությունների խրախուսման ուղղությամբ:

Բարձր են գնահատվել բուհում ուսումնական գործընթացի ապահովման և պրակտիկաների կազմակերպման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները, սակայն ցածր գնահատականներ են ստացել գիտահետազոտական բաղադրիչները և ուսանողների գիտական գործունեության խթանումը:

Արտաքին կապերի, համագործակցության և լրատվության բաժինը հիմնականում դրական գնահատականներ է ստացել, սակայն առկա են օտար լեզվի իմացության և միջազգային այցերի մասով խնդիրներ, որոնք ազդում են ծրագրերին մասնակցության մակարդակի վրա:

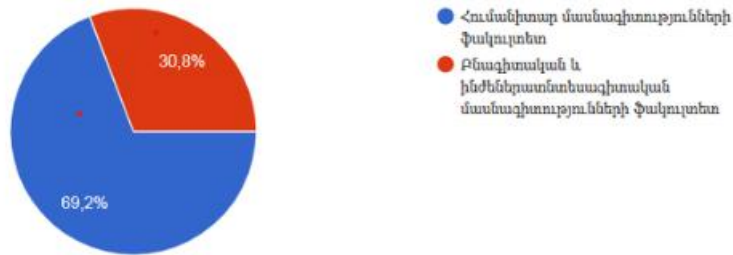
Այս հարցման հիման վրա համապատասխան ստորաբաժանումներն իրականացվել են աշխատանքներ, որոնք նպաստել են համալսարանի կառավարման, կրթական գործընթացների և ուսանողական համայնքի գործունեության մասնակի բարելավմանը: Մասնավորապես՝

- բոլոր ՄԿԾ-ներն անցել են ներքին աուդիտ, որին ներգրավված փորձագետները (այդ թվում՝ գործատուները) ներկայացրել են վերանայման առաջարկություններ՝ հատկապես գործնական բաղադրիչների ավելացմանն ուղղված, և արդեն իսկ մագիստրոսական ուսումնական պլաններում այդ փոփոխություններն արվել են,
- 2025–2026 ուստարվա համար մշակվում է մանկավարժական կազմի վերապատրաստման կարգ, որը ներառում է մեթոդական, թվային և առցանց ուսուցման բաղադրիչներ,
- նկատվում է շենքային և տեխնիկական պայմանների մասամբ բարելավում. երկրորդ մասնաշենքում թարմացվել են սենյակները, կարգավորվել են սանհանգույցները, բացվել է նոր կաբինետ,
- թվային հարթակի ստեղծման գործընթացները մեկնարկել և ընթացքի մեջ,
- գիտամշակութային միջոցառումների պլանավորված իրականացման համար մշակվել է միջնաժամկետ ծրագիր:

Միևնույն ժամանակ արժանագրվել են հապաղումներ առանցքային մի շարք ոլորտներում, որոնք էական նշանակություն ունեն բուհի ռազմավարական զարգացման համար.

- օտար լեզուների խթանման ուղղությամբ մենթորության համակարգ չի ներդրվել, իսկ բուհի կողմից իրականացվող դասընթացները դեռևս չեն մեկնարկել,
- գիտահետազոտական գործունեության ոլորտում հապաղումները զգալի են. ամբիոններում այս հարցերով պատասխանատուներ չեն նշանակվել, միջգիտակարգային նախագծեր այցեր չեն մշակվել,
- գրադարանի զարգացման երեք հիմնական բաղադրիչներն էլ՝ նյութական բազայի արդիականացումը, էլեկտրոնային ռեսուրսների հասանելիության բարելավումը և արտաքին համագործակցությունների ընդլայնումը, դեռևս չի մեկնարկել,
- ուսանողների մենթորության համակարգը նույնպես չի զարգացվել:

2.3.2. ԳՊՀ ուսանողների՝ ուսումնական միջավայրից բավարարվածության վերաբերյալ իրականացված հետազոտություն: 2024-2025 թթ. մարտ-հուլիս ամսիններին ԳՊՀ-ի ՈԳԱ-ի բաժինը, համագործակցելով ուսանող-գործակալների և ուսումնական խորհրդատուների հետ, իրականացրել է ուսանողների կրթական կարիքների բացահայտմանն ուղղված հարցում: Հարցումն իրականացվել է առցանց տարբերակով՝ Google Forms գործիքի կիրառմամբ: Հարցաթերթը կազմված է եղել 6 հարցից և 24 ենթահարցից, որոնցից 4-ը բաց հարցեր են եղել՝ առաջարկությունների և դիտողությունների համար: Համալսարանում հարցումը իրականացնելու պահին սովորող 548 ուսանողներից հարցմանը մասնակցել են 276 ուսանող (50.4%): Ըստ այդմ՝ 2024-2025 ուստարվա հարցման ներկայացուցչությունը ապահովված է:

Գծապատկեր 2. Հարցմանը մասնակցած ուսանողների բաշխվածությունը՝ ըստ ֆակուլտետների

Ավելին՝ նկատելի է դրական միտում. նախորդ՝ 2020-2021 ուստարում իրականացված հարցման մասնակից ուսանողների թիվը աճել է 173-ով (նախորդ հարցմանը մասնակցել էր 103 ուսանող):

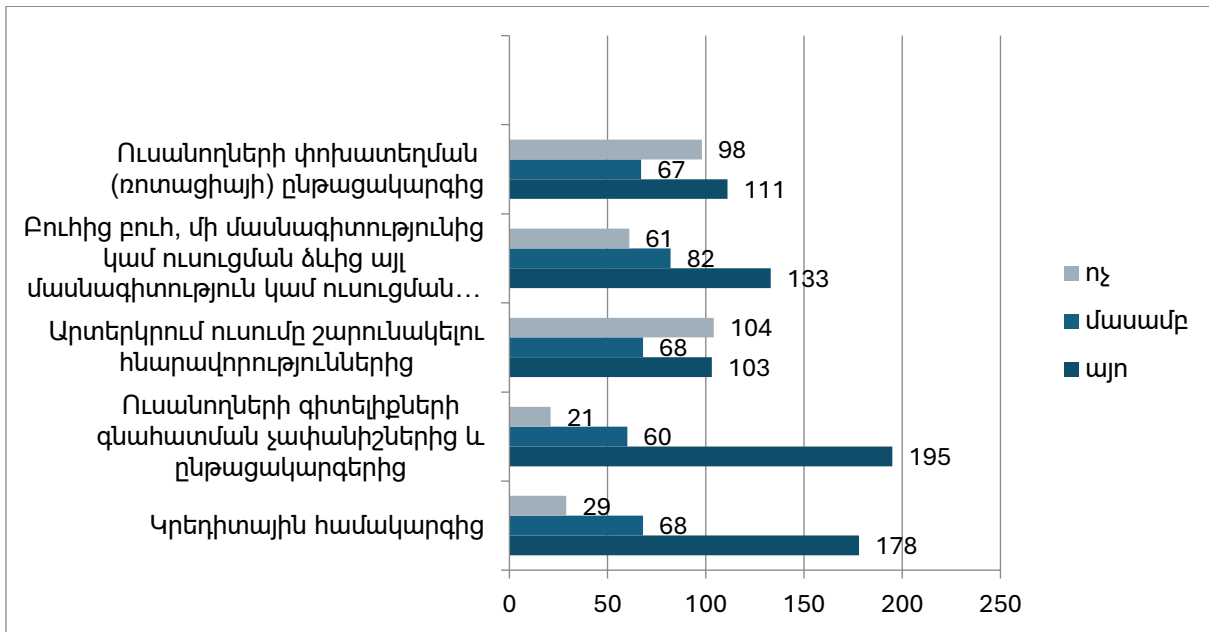
Հետազոտության առաջին բաժինը վերաբերում է համալսարանի ռեսուրսներից և ծառայություններից ուսանողների բավարարվածությանը: Ստորև ներկայացված են արդյունքները նախորդ տարիների նույն հարցմամբ ստացված տվյալների համեմատությամբ:

Ուսումնական լսարանների կահավորումը	2024-2025թթ	2021-2022թթ	2019-2020թթ.
ԳՊՀ պաշտոնական կայքէջի բովանդակությունը և հասանելիությունը	4.28	4.47	4.09
Համակարգչային լսարանների հասանելիությունը	4.11	4.02	4.28
Ուսումնական ձեռնարկների, դասախոսությունների հասանելիությունը	4.1	-	-
Գրադարանի սպասարկումը	3.96	3.71	4.29
Գրադարանի մասնագիտական գրականության հագեցվածությունը	3.81	3.63	3.71
Էլեկտրոնային գրադարանի հագեցվածությունը և հասանելիությունը	3.77	3.75	3.77
Բուժկետի սպասարկումը	3.72	3.83	-
Համալսարանի ջեռուցումը	3.70	3.18	-
Ուսումնական լսարանների կահավորումը	3.64	3.18	3.21

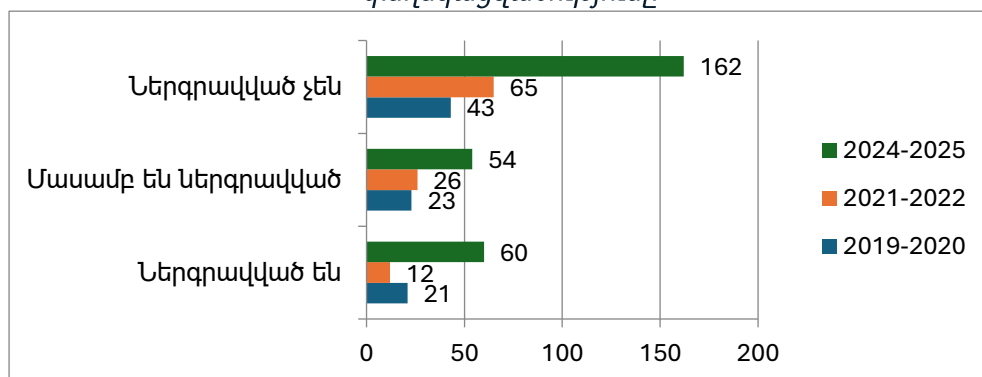
Ուսումնական լսարանների նյութատեխնիկական ապահովվածություն	3.60	3.22	3.18
Լաբորատորիաների հագեցվածությունը և հասանելիությունը	3.41	3.44	3.47
Ազատ Wi-Fi գոտիների հասանելիությունը	2.99	-	-

Աղյուսակ 4. ԳՊՀ ռեսուրսներից և ծառայություններից ուսանողների բավարարվածությունը

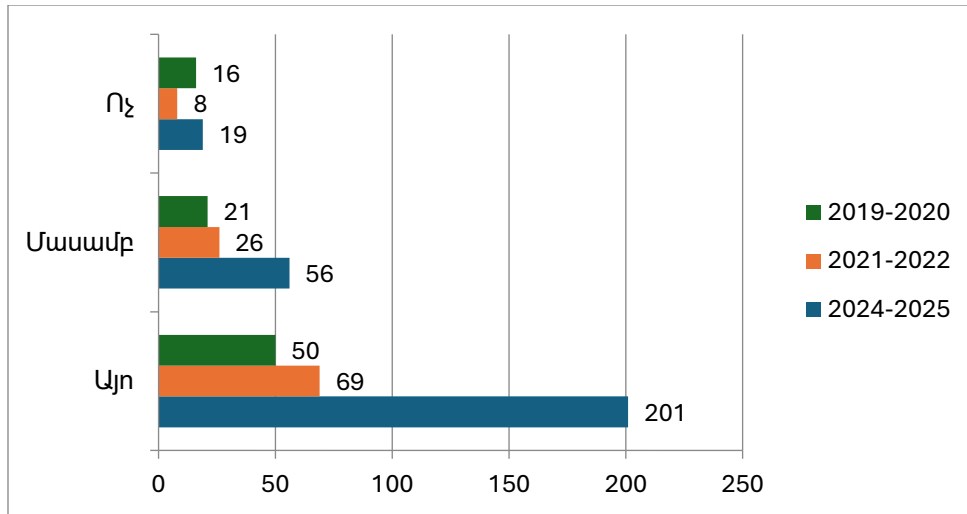
Հետազոտության երկրորդ բաժինը վերաբերում է կրթական և գիտահետազոտական գործընթացներին:

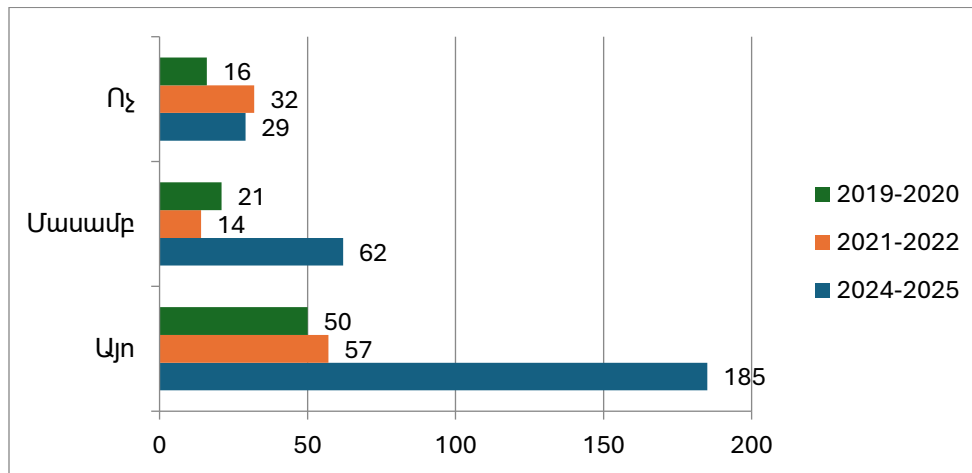
Գծապատկեր 3. ԳՊՀ-ի կրթական գործունեությունից ուսանողների տեղեկացվածությունը

Գծապատկեր 4. Գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավվածությունը՝ ըստ ուսարարիների

Գծապատկեր 5. ԳՊՀ դասախոսների գիտական նվաճումների կիրառությունը՝ դասավանդման մեջ՝ ըստ ուստարիների

Գծապատկեր 6. Տեսական դասերին զուգահեռ գործնական և փորձնական հմտությունների կիրառությունը՝ ըստ ուստարիների

Հետազոտության երրորդ բաժինը վերաբերում է ԳՊՀ ստորաբաժանումներից ուսանողների բավարարվածությանը: Ստորև ներկայացված են արդյունքները.

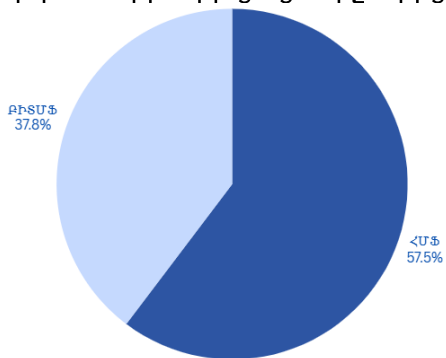
	2024-2025 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2019- 2020 ուստարի
Ուսումնական պլանների մշակում և համակարգում	3.98	-	-
Ուսումնամեթոդական պլանների մշակում և համակարգում	3.99	-	-
Պրակտիկաների կազմակերպում և վերահսկում	4.02	-	-
Պրակտիկաների անցկացման վայրերի ընտրության նպատակահարմարություն	4.07	-	-

Պրակտիկայի ղեկավարների աջակցություն և մասնագիտական ուղորդում	4.12	-	-
Պրակտիկաների պաշտպանությանը ուսանողներին գնահատման արդարացիություն	4.07	-	-
Գիտաժողովների, սեմինարների և ուսանողական գիտական միջոցառումների կազմակերպում	4.07	-	-
Ուսանողների՝ գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավում	4	-	-
ՈՒԳԸ-ի գործունեությանը աջակցում	3.88	-	-
Ուսանողների շարժի (ընդունելություն, տեղափոխություն, ակադեմիական արձակուրդ և այլն) գրանցում ու հաշվառում	4.1	-	-
Ուսումնական գործընթացին վերաբերող դիմումների ընդունում և անհրաժեշտ տեղեկության տրամադրում	4.03	-	-
Հետադարձ կապի ապահովում	4.09	-	-
Միջին գնահատական	4.03	3.98	3.90

Աղյուսակ 5. ԳՊՀ ստորաբաժանումներից ուսանողների բավարարվածությունը

2.3.3. ԳՊՀ-ի առկա և հեռակա համակարգերում սովորող ուսանողների կողմից դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ դասախոսների գնահատման հետազոտություն

2024-2025 ուստարվա ավարտին ԳՊՀ ՈԳԱ-ի բաժինը, համագործակցելով ՈԱ-ի ֆակուլտետային պատասխանատուների, ուսանող-գործակալների և ուսումնական խորհրդատուների հետ, իրականացրել է դասավանդման որակի գնահատման հերթական հարցումը՝ ընդգրկելով երկու ֆակուլտետների առկա և հեռակա կրթաձևերի ուսանողներին: Հարցման նպատակն էր հավաքել բազմակողմանի տվյալներ դասախոսների մասնագիտական, մանկավարժական և կազմակերպչական կարողությունների գնահատման վերաբերյալ՝ կրթական գործընթացի շարունակական բարելավման համար: Հետազոտության առարկան 2024-2025 ուստարում առկա և հեռակա կրթաձևերով դասավանդող դասախոսական կազմն էր (112 դասախոս): Հարցումն իրականացվել է առցանց ձևաչափով (Google Forms): Մասնակցության մակարդակը կազմել է 47.7 % (362 ուսանող՝ 759-ից), ինչը բարձր է նախորդ երկու տարիների ցուցանիշներից (2023–2024՝ 40.3 %, 2022–2023՝ 41.7 %):

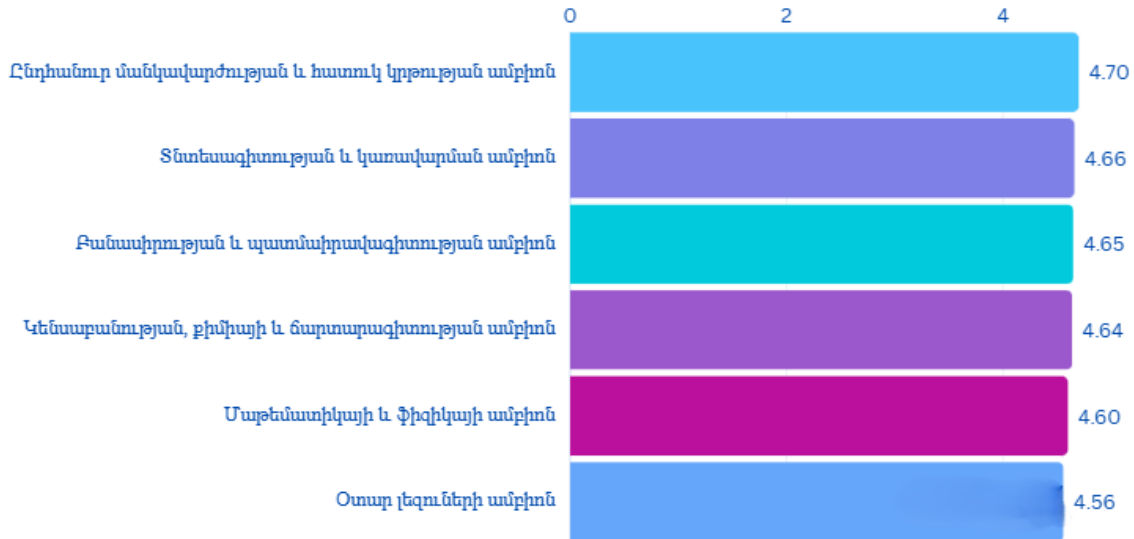

Գծապարկեր 7. Հարցմանը մասնակցած ուսանողների բաշխվածությունը՝ ըստ ֆակուլտետների

Ուստարի	Մասնակցություն	Միջին գնահատական
2022–2023	330/791 (41.7%)	4.55
2023–2024	323/801 (40.3%)	4.66
2024–2025	362/759 (47,7 %)	4,61

Աղյուսակ 6. Հարցմանը մասնակցած ուսանողների բաշխվածությունը և միջին գնահատականը՝ ըստ ուստարիների

Հարցման տվյալների վերլուծությամբ 2024–2025 ուստարում դասախոսների ընդհանուր միջին գնահատականը կազմել է **4.61**, ինչը պահպանել է նախորդ տարիների դրական միտումը: Ֆակուլտետների կտրվածքով էական տարբերություններ չեն արձանագրվել. մասնագիտական, մանկավարժական և կազմակերպչական կոմպետենցիաների միջինները բոլոր ուղղություններով գերազանցում են 4.5 միավորը:

Գծապատկեր 8. Հարցման արդյունքները՝ ըստ ամբիոնների

Բաց դաշտերում ուսանողների թողած մեկնաբանություններում առանձնացվել են կազմակերպչական, մեթոդական և էթիկական բնույթի մի շարք առաջարկություններ, որոնք վերաբերում են լսարանային պայմաններին, գնահատման թափանցիկությանը, դասախոս–ուսանող փոխգործակցության մշակույթին և ուսումնական գործընթացի արդյունավետությանը:

Հարցման արդյունքները վերլուծվել և ներկայացվել են համալսարանի ղեկավարությանը: ՈԳԱ բաժինը ձևավորել է իրականացման առաջարկությունների փաթեթ, որն ուղղված է՝

- ա) դասավանդման որակի բարելավմանը,
- բ) գնահատման թափանցիկության բարձրացմանը,
- գ) ուսանողակենտրոն մոտեցումների ամրապնդմանը,
- դ) կառավարման գործընթացների արդյունավետությանը:

Վերլուծության արդյունքների կիրառումը արդեն հնարավորություն է տվել որոշակի բարելավումներ իրականացնելու, մասնավորապես՝ անցնելուն՝

- դասախոսների վերապատրաստման կարգի և ծրագրի մշակմանը,
- հիբրիդային և առցանց ուսուցման մեխանիզմների բարելավման ուղղությամբ աշխատանքների նախապատրաստմանը,
- էթիկայի կանոնակարգի վերանայմանը և վերահսկողության ուժեղացմանը:

2.4. ՄԿԾ-ների համեմատական վերլուծությունների իրականացում

2024–2025 թթ. ընթացքում իրականացվել են **համեմատական վերլուծություններ** ԳՊՀ–ում գործող երեք՝ «Իրավագիտություն» բակալավրիական, «Իրավագիտություն»

մագիստրոսական, «Իրավագիտություն» բակալավրիական ՄԿԾ-ների վերանայման նպատակով: Բենչմարկինգի միջոցով վեր են հանվել ծրագրերի ուժեղ և բարելավման կարիք ունեցող կողմերը՝ հիմնվելով չափանմուշային (էտալոնային) բուհերի լավագույն փորձի վրա: Վերլուծությունների արդյունքներով կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ ՄԿԾ-ներում, հատկապես՝ ուսումնական պլաններում:

2.5. ԳՊՀ-ի ՄԿԾ-ների ներքին աուդիտների իրականացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՈԳԱ-ի բաժնի համակարգմամբ ԳՊՀ-ում փուլային եղանակով իրականացվել են 24 ՄԿԾ-ների ներքին աուդիտներ: Յուրաքանչյուր ՄԿԾ-ի համար ձևավորվել են փորձագիտական խմբեր՝ ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավմամբ: Աուդիտի ընթացքում ամբիոնները կազմել են ինքնավերլուծության զեկույցներ Որակի ապահովման ազգային կենտրոնի (ՈԱԱԿ) տրամադրած ձևաչափով, որոնք ուսումնասիրվել են փորձագիտական խմբերի կողմից: Այցերի ընթացքում փորձագետները հանդիպել են դասախոսների, ուսանողների և շրջանավարտների հետ, ինչի հիման վրա կազմվել են փորձագիտական զեկույցներ՝ ներկայացնելով ծրագրերի առավելություններն ու խնդիրները:

Քանի որ գործընթացը վերջերս է ավարտվել, բոլոր խնդիրների լուծման ուղղությամբ աշխատանքները դեռ ամբողջությամբ մեկնարկած չեն: Այնուամենայնիվ, որոշ բարելավումներ արդեն իրականացվել են: Մասնավորապես՝

- ✓ Մագիստրոսական բոլոր ՄԿԾ-ներում մասնագիտական կրթաբլոկի առարկաներին ավելացվել է գործնական բաղադրիչ՝ առանց փոխելու դրանց ընդհանուր ժամային բեռնվածությունը:
- ✓ Մագիստրոսական բոլոր ՄԿԾ-ների գիտամանկավարժական ուղղվածություն ունեցող բոլոր պրակտիկաները վերանվանվել են «մանկավարժահետազոտական պրակտիկա»:
«Կրթության կառավարում» և «Իրավագիտություն» ՄԿԾ-ների պրակտիկաները վերանվանվել են «մասնագիտական-հետազոտական պրակտիկա», իսկ «Տնտեսագիտություն» ՄԿԾ-ի դեպքում էլ՝ պարզապես «հետազոտական»: Այս անվանափոխությունները միտված են ոչ միայն ակնկալվող արդյունքների հստակեցմանը, այլև ՄԿԾ-ների հետազոտական բաղադրիչի ուժեղացմանը:
- ✓ Կամընտրական առարկաների ընտրության գործընթացում ներդրվել են մի շարք փոփոխություններ՝ թափանցիկությունը և ուսանողների ներգրավվածությունը բարձրացնելու նպատակով: Գործընթացն այսուհետ կազմակերպում է ՈԻԳԳԿ բաժինը: Բաժինը 2025-2026 ուստարվա համար նախապես ուսանողներին ներկայացրել է առարկաների ցանկը, առարկայական նկարագրերը և տվել է ժամանակ՝ ծանոթանալու և հիմնավորված ընտրություն կատարելու համար: Յուրաքանչյուր ուսանող, կատարելով ընտրությունը, ստորագրել է համապատասխան փաստաթղթի վրա՝ հաստատելով իր ընտրությունը: Այսպիսով՝ գործընթացը դարձել է փաստագրված, վերահսկելի և առավել մասնակցային;
- ✓ ԳՊՀ-ում մշակվել են նոր՝ կրկնակի մասնագիտացմամբ բակալավրի ՄԿԾ-ներ՝ «Կենսաբանություն-քիմիա», «Մաթեմատիկա-ֆիզիկա» և «Անգլերեն, «Ֆրանսերեն և գրականություն»՝ ելնելով ոլորտային կրթական չափորոշիչներից և ժամանակակից կրթական միտումներից: ՄԿԾ-ները ստացել են համապատասխան ամբիոնների, ֆակուլտետների և գիտական խորհրդի հավանությունը և ներկայացվել են պետական լիցենզավորման:

2.6. ԳՊՀ-ի ինստիտուցիոնալ վերահավատարմագրման գործընթացների ապահովում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում, բուհի ՈԱ-ի հիմնական մեխանիզմներից մեկը՝ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը, գտնվել է ՈԳԱ-ի բաժնի ուշադրության կենտրոնում: Բաժինը համակարգել է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման ինքնավերլուծության գործընթացը: Ձևավորվել են աշխատանքային խմբեր՝ ինքնավերլուծության համար սահմանված չափանիշներով անհրաժեշտ տեղեկության հավաքման և վերլուծության համար: Իրականացվել են ՈԱԱԿ-ի տրամադրած հարցաշարի լրացման, համապատասխան դիմում-հայտի ներկայացման, ՈԱԱԿ-ի և ԳՊՀ-ի միջև պայմանագրի կնքման և բուհի ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության զեկույցի մշակման աշխատանքներ: Այս ամենի արդյունքում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացի համար անհրաժեշտ հիմնական փուլերը՝ հարցաշարի լրացումը, դիմումի և ինքնավերլուծության զեկույցի ներկայացումը հաջողությամբ ավարտվել են 2025թ. հուլիսին: Այդ ամենն ապահովում է հնարավորություն անցնելու հաջորդ փուլին՝ փորձագիտական այցի կազմակերպմանն ու հավատարմագրման որոշումը ստանալուն:

3. Խնդիրներ՝ լուծում պահանջող

1. ՈԳԱ-ի բաժնի և ԳՊՀ-ի մի շարք ստորաբաժանումների միջև թերի համագործակցության պատճառով ՈԳԱ-ի բաժնի հետազոտությունների հիման վրա ներկայացված բարելավման առաջարկները (գիտահետազոտական համակարգում, օտար լեզվի խթանում, գրադարանի զարգացում, ուսանողական մենթորություն, ենթակառուցվածքային բարելավումներ) դեռևս չեն իրականացվել կամ իրականացվել են մասամբ:

2. Չնայած հաշվետու տարում ՈԳԱ-ի բաժինը մեկնարկել էր շրջանավարտների՝ ստացած կրթությունից բավարարվածության հարցում, բաժնի գերծանրաբեռնվածության պատճառով գործընթացը չի ավարտվել և տեղափոխվել է 2026 թ. հունվար:

3. Վերջին հինգ տարիների ընթացքում չի իրականացվել գործատուների բավարարվածության քանակական հարցում, ինչը սահմանափակում է կրթական ծրագրերի արտաքին գնահատման համար անհրաժեշտ տվյալների հավաքումը:

4. Չնայած ՌԾ-ի հաստատմանը, դրա իրականացման վերահսկման համար անհրաժեշտ մշտադիտարկման պլանը դեռևս չի մշակվել:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1. ՈԱ-ի ներքին համակարգի՝ քաղաքականության և ընթացակարգերի առկայությունը: 2. ՈԱ-ի՝ որպես ռազմավարական առաջնահերթության կարևորումը՝ արտահայտված բուհի ՌԾ-ում համապատասխան գործողությունների, ԳԱՑ-երի և պատասխանատուների հստակեցմամբ: 3. ՈԱ-ի համար մարդկային, ֆինանսական և նյութական բավարար ռեսուրսների առկայությունը:	1. ՈԱ-ի համակարգում արտաքին շահակիցների, հատկապես գործատուների համար հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմների անկատարությունը: 2. ՊԴ, վարչական և ՌԻՕ կազմերի որակավորման բարձրացման գործընթացում առկա բացերը և կարողությունների զարգացմանն ուղղված դեռևս չհամակարգված գործելակերպը:

4. ՈԱ-Ի գործընթացներում կառուցվածքային տարբեր միավորների և շահառու խմբերի ներգրավվածությունը: 5. Ներքին կարգերի մշակման մասնակցային մեթոդաբանությունը: 6. ՈԱ-ի համակարգում ներքին շահակիցների համար հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմների առկայությունը: 7. ՈԱ-ի մեխանիզմների նկատմամբ վստահության աստիճանական աճը: 8. Մշտադիտարկման մեխանիզմների առկայությունը: 9. ՄԿԾ-ների ներքին աուդիտների իրականացման հանձնառությունը: 10. ՈԱ-ին ուղղված թափանցիկ և հաշվետվողական գործունեությունը: 11. ՈԱ-ի գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլով գործելակերպի որդեգրումը:	3. Պրակտիկայի կազմակերպման գործընթացում որակի ապահովման անկատարությունը: 4. ՈԱ-ի գործընթացների քաղաքականության և ընթացակարգերի համեմատական վերլուծությունների պակասը: 5. Արտաքին շահակիցների՝ ՈԱ-ի գործընթացներից տեղեկացվածության չափման գործիքների սահմանափակ կիրառումը:
Հնարավորություններ	Վրանգներ
1. Որակի ապահովման ներքին համակարգի կատարելագործումը՝ ըստ եվրոպական ստանդարտների: 2. ՈԱԱԿ-ի, այլ բուհերի և միջազգային գործընկերների վերապատրաստումների հասանելիությունը՝ ՈԳԱ-ի բաժնի և ՈԱ-ի գործընթացներում ներգրավված անձանց մասնագիտական կարողությունների բարձրացման համար: 3. Շահակիցների՝ ՈԱ-ի գործընթացների նկատմամբ վստահության ամրապնդումը և բուհի հեղինակության բարձրացումը: 4. Մասնակցային մշակույթի ձևավորումը և որոշումների որակի բարելավումը: 5. ՄԿԾ-ների շարունակական բարելավման ապահովումը: 6. Հարցումների, տվյալների վերլուծության և արդյունքների ներկայացման արդյունավետ հարթակների կիրառումը:	1. Աշխատաշուկայի պահանջներին անհամապատասխանությունը և համագործակցության հնարավորությունների կորուստը: 2. Տեղական և միջազգային պահանջներին անհամապատասխանության պատճառով ՈԱ-ի համակարգի՝ իներտ և ինքնանպատակ վիճակի վերափոխումը: 3. Ուսանողների գործնական պատրաստվածության և շրջանավարտների մրցունակության նվազումը: 4. Արտաքին շահակիցների շրջանում վստահության պակասի կամ բուհի գործունեության մասին խեղաթյուրված պատկերի առաջացումը: 5. Բուհի ՊԴ, ՈԻՕ և վարչական կազմերի կարողությունների՝ նորարարական և ակադեմիական մարտահրավերներին անհամապատասխանությունը:

Ստորև ներկայացվում են թույլ կողմերի և վրանգների հաղթահարման պլանավորվող ուղիները:

1. Արտաքին շահակիցների հետադարձ կապի մեխանիզմների կատարելագործման համար մշակել և ներդնել գործիքներ (հարցումներ, ֆոկուս խմբեր, գործատուների և շրջանավարտների ակումբ)
2. ՊԴ, ՈԻՕ և վարչական կազմերի որակավորման բարձրացման համար իրականացնել կարիքների գնահատում և այդ հիմքով անցկացնել պարբերական բնույթ կրող վերապատրաստումների ռազմավարություն: Մարդկային ռեսուրսների պոտենցիալը զարգացնելու համար օգտագործել ՈԱԱԿ-ի, ՀԿ-ների և միջազգային կազմակերպությունների վերապատրաստման հնարավորությունները
3. Մշակել և ներդնել պրակտիկայի որակի գնահատման միասնական չափորոշիչներ:
4. Տեղական և միջազգային բուհերի ՈԱ-ի քաղաքականությունները վերլուծել՝ բարելավման ուղիներ քարտեզագրելու նպատակով:
5. Մշակել արտաքին շահակիցների իրազեկվածության չափման և վերլուծության գործիքներ:

ԳԴՀ-ի ՈԳԱ-ի բաժնի վարիչ՝ Սոնա Ալավերդյան